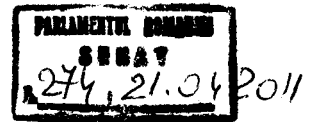




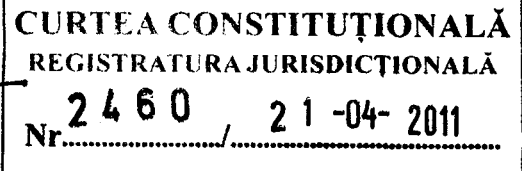
**R O M Â N I A**  
**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**  
**CABINETUL PREȘEDINTELUI**



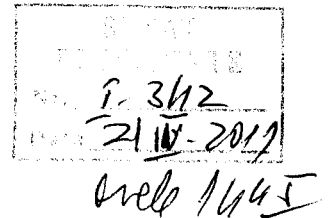
*Palatul Parlamentului*  
*Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725 București 40,*  
*România*  
*Telefon: (+40-21) 313 25 31 Fax: (+40-21) 312 54 80*  
*Internet : <http://www.ccr.ro> E-mail: [pres@ccr.ro](mailto:pres@ccr.ro)*

Dosar nr.523A/2011

*SG/Al. Coles*



*Domnului*  
**MIRCEA DAN GEOANĂ**  
*Președintele Senatului*



În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de un număr de deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Social Democrat și Grupului Parlamentar la Partidului Național Liberal cu privire la neconstituționalitatea Legii dialogului social.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 2 mai 2011, ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 4 mai 2011.

Vă asigurăm, Domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

*DA*

*P* PREȘEDINTE  
*A.S. Zegrean*  
Augustin ZEGREAN





AOS. 523 A / 2011

**PARLAMENTUL ROMÂNIEI  
CAMERA DEPUTAȚILOR**

**Cabinet Secretar General**

București, 21.04.2011  
Nr. 511/903

**Domnului**

**AUGUSTIN ZEGREAN  
Președintele Curții Constituționale**

*Stimate domnule președinte,*

În temeiul dispozițiilor art.15 alin.(1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, vă trimitem alăturat sesizarea formulată de un număr de 110 deputați aparținând Grupului parlamentar al Partidului Social Democrat și Grupului parlamentar al Partidului Național Liberal, referitoare la neconstituționalitatea Legii dialogului social.

Cu deosebită considerație,



**SECRETAR GENERAL**

**CHEORGHE BARBU**

*1 Chummm*



**Parlamentul României  
Camera Deputaților**

**Grupul Parlamentar al Partidului Social Democrat  
Grupul Parlamentar al Partidului Național Liberal**

PARLAMENTUL ROMÂNIEI  
CAMERA DEPUTAȚILOR  
SECRETAR GENERAL  
Nr. 511895 / 21.04.2011

**București, 21.04.2011**

**Către**

**Secretariatul General al Camerei Deputaților**

**Domnului Secretar General Gheorghe Barbu**

În temeiul art. 146 litera a) din Constituția României și în baza art. 11 alineat (1) paragraf A litera c) și ale art. 15 și următoarele din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale republicată, vă înaintăm **Sesizarea** făcută de Grupurile Parlamentare ale Partidului Social Democrat și ale Partidului Național Liberal, referitoare la neconstituționalitatea prevederilor Legii Dialogului Social, cu rugămintea de a fi înaintată Curții Constituționale.

**Lider Grup Parlamentar PSD**

**Mircea Dusa**



**Lider Grup Parlamentar PNL**

**Călin Popescu Tăriceanu**



**CĂTRE:**

**CURTEA CONSTITUTIONALA A ROMANIEI**

Calea 13 Septembrie nr. 2, sector 5, București

Palatul Parlamentului, Intrarea B1

**SESIZARE**

**cu privire la neconstituționalitatea prevederilor Legii Dialogului Social**

**Subsemnatii, identificați în Anexa prezentei sesizări,**

In exercitarea dreptului de a formula obiecții privind constituționalitatea legilor înainte de promulgare,

In temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituția României, respectiv art. 10 și ale art. 15, 16 și 18 și următoarele din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale,

Prin prezenta, va solicităm să constatați neconstituționalitatea prevederilor Legii Dialogului Social, pentru următoarele

**CONSIDERENTE:**

## SECȚIUNEA 1

### Critici de neconstituționalitate extrinsecă a Legii Dialogului Social

**I. Legea Dialogului Social încalcă dispozițiile art. 1 alin. (4) și (5) din Constituție, coroborate cu dispozițiile art. 61 alin. (1) și ale art. 114 din același act fundamental, prin prisma modalității de adoptare a acestui act – prin angajarea răspunderii Guvernului.**

Astfel, prevederile art. 1 alin. (5) din Legea fundamentala consacra principiul supremației Constituției și al obligativității legilor: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie.”

Potrivit art. 142 alin. (1) din Constituție, „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției.” De asemenea, dispozițiile art. 1 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale dispun: „Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției”.

În legătura cu acest aspect, prin Decizia nr. 1557/2009<sup>1</sup>, instanța de contencios constituțional a reținut ca: „In virtutea rolului sau de garant al supremației Constituției, Curtea nu numai ca poate, dar este singura autoritate care are dreptul și obligația de a interpreta un text constituțional ori de câte ori se impune și de a evidenția aspecte în contradicție cu Legea fundamentala. Supremația Legii fundamentale este o realitate juridică ce implică consecințe și garanții. Între consecințe se enumera deosebirile dintre Constituție și legi și, nu în ultimul rând, compatibilitatea întregului drept cu Constituția, iar între garanții se regăsește controlul constituționalității legilor, lată că supremația Constituției, nefiind o simplă teorie juridică, are implicații practice în care Curtea "spune dreptul" cu privire la legitimitatea constituțională a legii, la valabilitatea ei ca act subordonat Constituției, în funcție de modul în care legiuitorul, ordinar ori delegat, a respectat supralegalitatea constituțională pe care, în fond, s-a întemeiat. De aceea, **justiția constituțională este prin excelență de ordin public, constituind o problemă de interes general ce nu poate fi minimalizată ori anihilată de un formalism ce capătă conotații ne semnificative în cadrul anumitor realități sociale.**”

În acest context, apare ca fiind clar conturată posibilitatea (și chiar obligația Curții Constituționale) de a interveni în situații în care procesul de legiferare se desfășoară cu

<sup>1</sup> Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 40 din 19 ianuarie 2010.

prejudicierea grava a principiului supremației legii, prejudiciere determinata de exercitarea abuziva (nejustificata de necesități de ordin social, economic ori politic) a dreptului legiuitorului roman de a edicta acte normative<sup>2</sup>.

**Or acesta este si cazul Legii Dialogului Social, deoarece acest act normativ este viciat de neconstituționalitate în ansamblu, adoptarea acestuia fiind realizata cu încălcarea normelor constituționale referitoare la procedura de legiferare prin asumarea răspunderii de către Guvern.**

În acest sens se impune învederat faptul că posibilitatea Guvernului de legiferare – ca autoritate legislativă delegată – nu poate fi discreționara, această prerogativă nereprezentând un drept nesusceptibil de exercitare abuzivă, deoarece în caz contrar s-ar permite eludarea principiului fundamental al separației puterilor în stat, consacrat de art. 1 alin. (4) din Constituția României.

Astfel cum deja a arătat Curtea Constituțională în jurisprudența sa<sup>3</sup> modalitatea simplificată de legiferare prin asumarea răspunderii de către Guvern nu ar trebui utilizată decât *in extremis*, atunci când adoptarea proiectului de lege în procedură obișnuită ori procedură de urgență nu este posibilă, ori atunci când structura politică a Parlamentului nu permite adoptarea proiectului de lege.

Și în literatura de specialitate<sup>4</sup>, cu privire la această chestiune, a fost criticată încălcarea delimitărilor dintre executiv și legislativ: *„Din consacarea constituțională expresă a rolului Parlamentului de organ reprezentativ suprem și unica autoritate legiuitoare a țării, în ce ne privește considerăm că Guvernului nu ar trebui să i se permită decât cu titlu de excepție să pătrundă în sfera de reglementare primară a relațiilor sociale, să intre în câmpul de acțiune a forului legislativ. Or, două proceduri constituționale și anume, angajarea răspunderii Guvernului și delegarea legislativă, au permis în timp, mai ales datorită caracterului prea general al redactării textelor constituționale, în opinia noastră, transformarea excepției în regulă”*.

Urmează să observați faptul că actuala guvernare a uzitat, până la epuizare, de dispozițiile art. 114 din Constituția României, transformând practic procedura angajării răspunderii din excepție în regulă.

---

<sup>2</sup> A se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 1557 din 18 noiembrie 2009 asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii educației naționale publicată în Monitorul Oficial al României nr. 40 din 19 ianuarie 2010.

<sup>3</sup> A se vedea aceeași jurisprudență a Curții Constituționale citată *supra*.

<sup>4</sup> I. Muraru, S. Tănăsescu, *Constituția României, comentariu pe articole*, Editura C.H.Beck, București, 2008, pg. 1078.

În acest fel, a fost evitată procedura normală și firească în cadrul unui stat de drept – dezbaterile parlamentare în care să se țină cont atât de opiniile exprimate de opoziție cât și ale partenerilor sociali implicați.

În cazul Legii Dialogului Social nu se poate reține nici faptul că adoptarea proiectului de lege în procedură obișnuită ori procedură de urgență nu ar fi fost posibilă, nici faptul că structura politică a Parlamentului nu ar fi permis adoptarea proiectului de lege (aceste cauze justificând, *in extremis*, adoptarea unui act normativ prin asumarea răspunderii) întrucât de vreme ce există o majoritate parlamentară care rezultă din faptul că partidele respective au format Guvernul, adoptarea sub forma asumării răspunderii nu este oportună.

Trebuie subliniat faptul că nu se poate retine vreun demers al Guvernului adresat Senatului pentru dezbaterile Proiectului Legii Dialogului Social în procedură de urgență, reținându-se deja în jurisprudența constituțională<sup>5</sup> că dezbaterile în procedură obișnuită în Parlament nu numai că ar fi fost beneficiara unor amendamente, dar ar fi permis implicarea societății civile în această problematică.

Pe cale de consecință chiar dacă aparent posibilitatea angajării răspunderii de către Guvern nu ar fi supusă niciunei condiții, dreptul Guvernului de a decide asupra oportunității și conținutului inițiativei legislative nu este unul absolut, Curtea Constituțională – în calitatea sa de garant al supremației Legii fundamentale – având posibilitatea de a se pronunța asupra respectării sau încălcării rațiunilor ce au stat la baza edictării dispozițiilor art. 114 din Constituție.

Nu în ultimul rând, acceptarea ideii potrivit căreia Guvernul își poate asuma răspunderea asupra unui proiect de lege în mod discreționar ar semnifica transformarea acestei autorități în putere legiuitoare, interferând cu atribuțiile de legiferare ale Parlamentului, or acest lucru ar fi de natură să încalce în mod flagrant dispozițiile art. 1 alin. (4) și ale art. 61 alin. (1) din Constituție.

**Nerespectarea normelor constituționale ale art. 114 atrage și înfrângerea dispozițiilor art. 1 alin. (4) și alin. (5) coroborate cu dispozițiile art. 61 alin. (1) din Constituție, care dau expresie obligativității respectării Legii fundamentale.**

Pentru a nu fi catalogată drept o procedură de nesocotire a rațiunilor ce au stat la baza edictării dispozițiilor art.114 din Constituție, **angajarea răspunderii Guvernului asupra unui proiect**

---

<sup>5</sup> A se vedea în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 1557 din 18 noiembrie 2009 asupra obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii educației naționale publicată în Monitorul Oficial al României nr. 40 din 19 ianuarie 2010.

**de lege nu poate fi făcută oricând, oricum și în orice condiții**, deoarece această modalitate de legiferare reprezintă, într-o ordine firească a mecanismelor statului de drept, o excepție.<sup>6</sup>

De asemenea, ocolirea procedurii de examinare și dezbateri a proiectului de lege, atât în cadrul comisiilor de specialitate, cât și în plenul fiecărei Camere a Parlamentului, potrivit competențelor stabilite de art.75 din Constituție, și recurgerea la angajarea răspunderii asupra unui proiect de lege nu-și găsesc o motivare în sensul celor arătate (argumentele invocate de către guvern – n.s.)

Prin exercitarea de către Guvern a unei competențe, cu nerespectarea cadrului constituțional care o circumstanțiază, s-a încălcat competența Parlamentului de unică autoritate legiuitoare.

Nu în ultimul rând, nu subzistă condiția urgenței care să fi determinat o astfel de măsură din partea Guvernului, având în vedere motivele dezvoltate *supra*.

**In concluzie, prevederile Legii Dialogului Social apar ca fiind neconstituționale prin încălcarea art. 1 alin. (4) și alin. (5) coroborat cu art. 114 și art. 61 alin. (1) din Legea fundamentala.**

## ***II. Nesocotirea prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție raportate la prevederile Legii Dialogului Social.***

1. Prevederile art. 1 alin. (5) din Legea fundamentala consacra principiul supremației Constituției și al obligativității legilor: „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”, ceea ce semnifica faptul ca legile in vigoare trebuie respectate nu numai in sensul aplicării concrete a acestora, ci și cu ocazia edictării de noi acte normative (exceptând modificările exprese sau implicite ale unor legi).

**Din interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, apare ca fiind obligatorie și respectarea legilor.**

**Ca și principiul supremației Constituției, principiul legalității reprezintă un principiu esențial al statului de drept, preeminenta legii asigurând ordinea de drept într-un stat democratic.**

---

<sup>6</sup> A se vedea in acest sens Decizia Curții Constituționale a României nr. 1557 din 18 noiembrie 2009.



Legea Dialogului Social este de natura sa nesocotească art. 1 alin. (5) din Constituție si sub aspectul încălcării unor alte prevederi din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative – republicata si anume cele cuprinse la art. 21<sup>7</sup> și art. 31 din acest act normativ).

2. Atât normele privind tehnica legislativa (art.31 alin. (1) si (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative) cat si prevederile Legii nr. 109/1997 privind organizarea si funcționarea Consiliului Economic si Social (art. 7<sup>8</sup> coroborat cu art. 5<sup>9</sup>) instituie obligativitatea existentei avizului consultativ al Consiliului Economic si Social in cazul actelor normative privind politica salariala.

3. Or este de remarcat faptul ca actul normativ a fost elaborat si adoptat cu încălcarea rolului consultativ al Consiliului Economic si Social, deoarece la Secțiunea a 6-a „*Consultările efectuate in vederea elaborării prezentului act normativ*” pct. 5 lit. c) din expunerea de motive a Legii Dialogului Social se menționează doar faptul că proiectul va fi supus avizării Consiliului Economic Social.

Este unanim recunoscut faptul că deși avizul este consultativ, în conținutul său solicitarea avizului și existența lui sunt obligatorii. Or, în cazul de față, Guvernul nu a obținut avizul ci doar

---

<sup>7</sup> Art. 21 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnica legislativa pentru elaborarea actelor normative „*În activitatea de documentare pentru fundamentarea proiectului de act normativ se vor examina practica Curții Constituționale în acel domeniu, practica instanțelor judecătorești în aplicarea reglementărilor în vigoare, precum și doctrina juridică în materie.*”

<sup>8</sup> Art. 7 din Legea nr. 109/1997 privind organizarea si funcționarea Consiliului Economic si Social prevede ca: “ (1) *Inițiatorii proiectelor de acte normative care privesc domeniile prevăzute la art. 5 vor solicita, pentru acestea, avizul consultativ al Consiliului Economic și Social.*

*(2) Acest aviz va însoți proiectul de act normativ până la adoptare.”*

<sup>9</sup> Art. 5 din Legea nr. 109/1997 privind organizarea si funcționarea Consiliului Economic si Social prevede ca: „*Consiliul Economic și Social analizează situația economică și socială a țării și face propuneri, în condițiile prevăzute de lege, privind:*

- a) restructurarea și dezvoltarea economiei naționale;*
- b) privatizarea agenților economici;*
- c) relațiile de muncă;*
- d) politica salarială;*
- e) protecția socială și ocrotirea sănătății;*
- f) învățământul și cercetarea.”*

un răspuns formal prin care se învedera că la termenul solicitat, Consiliul Economic și Social nu s-a putut întruni legal.

În sensul celor învederate s-a pronunțat și literatura de specialitate<sup>10</sup>: „Deși avizul C.E.S. este consultativ, legea prevede că avizul va însoți proiectul actului normativ până la adoptare, ceea ce oferă suficiente garanții ca propunerile pertinente ale acestui organism să fie luate în cele din urmă în considerare”.

Faptul că Legea Dialogului Social nu a avut avizul Consiliului Economic și Social rezultă și din Adresa emisă de această instituție și adresată Secretariatul General al Guvernului.

**O astfel de conduita a legiuitorului nu numai ca este de natura sa încalce principiul supremației legii (consacrat de art. 1 alin. (5) din Constituția României), dar mai mult decât atât, aduce atingere si altor prevederi ale legii fundamentale, negând rolul constituțional al Consiliului Economic si Social - acela de organ consultativ al Parlamentului si al Guvernului - (conform art. 141 din Constituția României<sup>11</sup>), reducând acest organism la o funcție pur formala.**

**In concluzie, prevederile Legii Dialogului Social apar ca fiind neconstituționale prin încălcarea art. 1 alin. (5) din Constituția României.**

---

<sup>10</sup> I. Muraru, S. Tănăsescu, *op.cit.*, pg. 1366.

<sup>11</sup> Art. 141 din Constituția României “*Consiliul Economic și Social*” stabilește ca: “*Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.*”

## SECȚIUNEA 2

### Critici de neconstituționalitate intrinsecă a Legii Dialogului Social

**I. Nesocotirea prevederilor art. 40 alin. (1) coroborate cu dispozițiile art. 53 din Constituție prin normele referitoare la libertatea sindicală în sensul de libertate de asociere în sindicate din Legea Dialogului Social privind sindicatele.**

Textul constituțional invocat (art. 40 alin. 1) statuează:

- art. 40 alin. (1) - *Cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere.*

**Impunându-se printr-o serie de texte legale (art. 3 alin. 1, art. 3 alin. 2, art. 4, art. 41 alin. 1 ș.a.) din Legea Dialogului Social limitări exprese ale libertății de asociere sunt nesocotite în mod flagrant prevederile constituționale referitoare la garantarea libertății sindicale.**

În condițiile în care, ar fi fost instituită, în mod singular, o singură limitare referitoare la acest drept constituțional nu s-ar fi pus în discuție restrângerea libertății sindicale dar, în condițiile în care proiectul de lege supus analizei conține mai multe limitări ale libertății de asociere, transpare cu evidență că, în acest mod, prin ansamblul limitărilor și interdicțiilor instituite, este afectată libertatea sindicală.

Textele legale prin care au fost aduse limitări ale libertății de asociere în sindicate sunt:

- art. 3 alin. (1) – *Persoanele încadrate cu contract individual de muncă, funcționarii publici și funcționarii publici cu statut special în condițiile legii, membrii cooperatori și agricultorii încadrați în muncă au dreptul, fără nicio îngrădire sau autorizare prealabilă, să constituie și/sau să adere la un sindicat;*
- art. 3 alin. (2) – *Pentru constituirea unui sindicat este necesar un număr de cel puțin 15 angajați din aceeași unitate;*
- art. 4 – *Persoanele care dețin funcții de demnitate publică conform legii, magistrații, personalul militar din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Protecție și Pază, Serviciul de Informații Externe și Serviciul de Telecomunicații Speciale, unitățile și/sau subunitățile din subordinea sau coordonarea acestora nu pot și/sau adera la o organizație sindicală;*

- art. 224 lit. a) – *La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea sindicatelor nr. 54/2003.*

Prin aceste prevederi au fost aduse o serie de restrângeri ale libertății de asociere în sindicate respectiv: profesiile liberale sunt exceptate din categoria persoanelor care pot să constituie și/sau adere la un sindicat; la data constituirii unui sindicat a fost instituită limitarea referitoare la calitatea fondatorilor de salariat al unei singure unități; magistrații nu mai au dreptul conferit legal de a adera la o organizație sindicală.

Referitor la exceptarea profesiilor liberale din categoria persoanelor care pot constitui sau/și adera la o organizație sindicală, arătăm faptul că în virtutea principiilor libertății sindicale, toți lucrătorii – cu singura excepție a membrilor forțelor armate și poliției – ar trebui să aibă dreptul să constituie și să se afilieze la organizații la alegerea lor. În consecință, criteriul pentru determinarea persoanelor acoperite de acest drept nu se bazează pe existența unei relații de angajare, care adesea nu există, de exemplu în cazul lucrătorilor independenți sau a celor care practică profesii liberale, care ar trebui să beneficieze de dreptul de organizare în sindicate.

De asemenea, solicitarea, la înființarea unui sindicat, ca lucrătorii membri fondatori să fie angajați ai unui singur patron reprezintă o încălcare a principiilor libertății sindicale<sup>12</sup>.

Totodată, arătăm faptul că referitor la dreptul la asociere, doctrina de drept internațional și european al muncii a arătat că: *„este o axiomă a contemporaneității faptul că puterea publică, într-o societate democratică, nu intervine cu privire la concretizarea dreptului la asociere”*<sup>13</sup>.

De asemenea, prevederile actului normativ dedus controlului de constituționalitate aduce atingere libertății sindicale prin eliminarea unor măsuri de natură să asigure exercițiul liber și neconstrâns de condiționări funcționale, economice sau juridice al atribuțiilor organizațiilor sindicale, după cum urmează:

- s-au eliminat o serie de măsuri care asigurau protecția eficientă a liderilor de sindicat împotriva presiunilor și abuzurilor care ar fi putut fi săvârșite de către angajator prin modificarea și/sau încetarea contractelor individuale de muncă ale acestora;

---

<sup>12</sup> Raportul 284, Cazul nr. 1622, par. 691 al Comitetului pentru Libertate Sindicală al Consiliului de Administrație al Biroului Internațional al Muncii.

<sup>13</sup> A. Popescu, *Dreptul internațional și European al muncii*, ediția a 2-a, Editura C.H. Beck, București, 2008, pg. 370.

- se elimina obligația angajatorilor de a asigura pe cheltuiala lor baza materiala pentru desfășurarea activităților sindicale;
- nu mai exista prevederea legala ce permitea oricăror organizații sindicale, iar nu numai confederațiilor sindicale reprezentative la nivel național, sa adreseze autorităților publice competente propuneri de legiferare in domeniile de interes sindical;
- se elimina obligația angajatorului de a invita delegații aleși ai organizațiilor sindicale reprezentative să participe în consiliile de administrație la discutarea problemelor de interes profesional, economic, social, cultural sau sportiv;
- se elimina obligația angajatorului de a comunica organizațiilor sindicale reprezentative informațiile necesare privind constituirea și folosirea fondurilor destinate îmbunătățirii condițiilor la locul de muncă, protecției muncii și utilităților sociale, asigurărilor și protecției sociale.

Nu se poate afirma că dreptul angajaților de a constitui organizații și de a se afilia la acestea, la alegerea lor, există, dacă această libertate nu este pe deplin recunoscută și respectată prin lege și de facto.

Prin prevederea acestor dispoziții legale care instituie o serie de limitări ale dreptului la asociere la un sindicat, au fost încălcate și prevederile art. 53 din Constituție referitoare la restrângerea unor drepturi sau libertăți fundamentale.

Potrivit legiuitorului constituant, norma nesocotita - art. 53 din Constituție - statuează:

*„(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea securității naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale, ale unui dezastru ori ale unui sinistru deosebit de grav.*

*(2) Restrângerea poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică. Măsura trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății.”*

Art. 53 din Constituție stabilește așadar in mod expres condițiile in care poate fi dispusa restrângerea unor drepturi sau libertăți fundamentale:

- existența unei situații extraordinare care justifica aplicarea unei restrângeri a exercițiului unui drept sau al unei libertăți fundamentale;

- necesitatea asigurării unui raport de proporționalitate, a unui just echilibru între interesele generale ale societății și drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor;
- aplicarea măsurii de restrângere a exercițiului unui drept sau al unei libertăți fundamentale în mod egal, cu excluderea oricărei forme de discriminare;
- restrângerea exercițiului dreptului sau al unei libertăți fundamentale să nu aducă atingere (să nu afecteze) substanța dreptului sau a libertății fundamentale.

Prin prisma acestor condiții, apare ca evident faptul că prevederile Legii Dialogului Social încalcă în mod flagrant dispozițiile art. 53 din Constituție.

Sub acest aspect, în lipsa precizării cauzei care justifică restrângerea dreptului de asociere, nu rezultă nici faptul că această restrângere „se impune” – cum prevede alin. (1) al art. 53 din Constituție – și nici că aceasta ar fi proporțională cu situația care a determinat-o – cum prevede alin. (2) al aceluiași articol.

Totodată, din Expunerea de motive a Proiectului de lege a Dialogului Social nu este indicat niciun motiv, de niciun ordin, care să justifice, din punct de vedere legal restrângerea dreptului de asociere la un sindicat și, indirect, a libertății sindicale.

**Art. 53 din Constituția României este corespondentul art. 15 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care permite restrângerea exercițiului unor drepturi în situații excepționale, iar limitele aplicării textului instrumentului european ar trebui să fie avute în vedere la aprecierea posibilității limitative de interpretare art. 53 din Constituție, care exclude situația de criză economică.**

În doctrina<sup>14</sup> s-a reținut că în cei peste 50 de ani de aplicare a dispozițiilor Convenției, art. 15 - „Derogarea în caz de urgență” a fost utilizat numai în situații de război, stare de asediu sau pentru lupta antiteroristă. Textul a fost folosit de Grecia în timpul „regimului coloneilor” în 1967; de Irlanda, în anul 1957, în cadrul luptei anti-teroriste; de Marea - Britanie, datorită situației din Irlanda de Nord; de Turcia, datorită stării de asediu, între 1980-1989, prelungită apoi în unele regiuni cu privire la anumite dispoziții ale Convenției; de Franța, între ianuarie-iunie 1985, datorită situației din Noua Caledonie; din nou de Marea Britanie, printr-o declarație din 18 decembrie 2001, care a invocat articolul 15 după adoptarea, în urma atentatelor teroriste de la

---

<sup>14</sup> C. Bîrsan, *Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Comentarii pe articole*, vol. I, Ed. All Beck, București, 2005, p.925.

New York din 11 septembrie 2001, ca urmare a „pericolului public” ce s-a creat cu privire la posibile atentate teroriste, a unei legislații speciale -*Anti-terrorism, Crime and Security Act 2001*.

În plus, justificarea reglementării din Expunerea de motive a proiectului Legii Dialogului Social și anume, existența necesității de coroborare și reanalizare actelor normative care reglementau această problematică (a dialogului social), nu constituie, în niciun caz, un pretext pentru îngrădirea unor drepturi consacrate constituțional.

În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în considerentele Deciziei nr. 1414//04.11.2009<sup>15</sup> ca: *„De esența legitimității constituționale a restrângerii exercițiului unui drept sau a unei libertăți este caracterul excepțional și temporar al acesteia. Într-o societate democratică, regula este cea a exercitării neîngrădite a drepturilor și libertăților fundamentale, restrângerea fiind prevăzută ca excepție, dacă nu există alta soluție pentru a salvagarda valori ale statului care sunt puse în pericol. Este sarcina statului să găsească soluții pentru contracararea efectelor crizei economice, printr-o politică economică și socială adecvată.”*

**Mai mult, intervenția directă a statului în sensul restrângerii exercițiului unor drepturi fundamentale, fără a exista nicio justificare, apare ca fiind inadmisibilă, în condițiile în care aceasta limitare nu a fost aplicată cu titlu excepțional și nu a fost acompaniată de garanții.**

**În concluzie, prevederile referitoare la libertatea sindicală în sensul de libertate de asociere în sindicate din Legea Dialogului Social, în ansamblul ei apar ca fiind neconstituționale prin încălcarea prevederilor art. 40 alin. (1) coroborate cu dispozițiile art. 53 din Constituție.**

**II. Nesocotirea prevederilor art. 141 coroborate cu dispozițiile art. 102 din Constituție raportate la prevederile art. 82 – 119 din Legea Dialogului Social referitoare la Consiliul Economic și Social (Titlul V) coroborate cu dispozițiile art. 75 – 81 din legea supusă controlului constituțional, care reglementează Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social (Titlul IV).**

**Prin actul normativ criticat se modifică reglementarea Consiliului Economic și Social în sensul ca scopul său va fi pe viitor realizarea dialogului tripartit la nivel național, iar nu**

---

<sup>15</sup> Publicată în „Monitorul Oficial al României”, Partea I, nr. 796 din 23 noiembrie 2009.

**realizarea dialogului social și, totodată, este instituit un nou organ respectiv, Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social.**

Astfel, conform dispozițiilor art. 82 din Legea Dialogului Social, Consiliul Economic și Social este instituția publică de interes național, tripartită, autonomă, constituită în scopul realizării dialogului social tripartit la nivel național dintre organizațiile patronale, sindicatele și reprezentanții ai societății civile organizate.

Pe de altă parte, conform dispozițiilor art. 75 din Legea Dialogului Social, în vederea promovării bunelor practici din domeniul dialogului social tripartit la cel mai înalt nivel se constituie Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social – numit în continuare Consiliul Național Tripartit – organism consultativ la nivel național al partenerilor sociali.

Analizând dispozițiile legale care reglementează această problematică rezultă faptul că Titlul IV referitor la Consiliul Național Tripartit, dublează practic atribuțiile Consiliului Economic și Social reglementate de Titlul V.

Astfel, domeniile de competență stabilite pentru Consiliul Economic și Social în cadrul art. 83 alin. (2) subsumează practic atribuțiile prevăzute pentru Consiliul Național Tripartit la art. 78. este creată în acest fel o structură nouă, fără a se preciza relația acestuia cu Consiliul Economic și Social reglementat și la nivel constituțional în cadrul art. 141 din Legea fundamentală, ca organ consultativ al Parlamentului și Guvernului.

Potrivit dispozițiilor art. 141 din Constituție, republicată, Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și Guvernului. Prin prisma acestei prevederi constituționale, realizarea dialogului social tripartit la nivel național se realizează între organizații de angajatori, organizații sindicale și Guvern. Aceasta și în condițiile în care, potrivit dispozițiilor art. 83 alin. (2) din Legea Dialogului Social, domeniile de competență ale Consiliului Economic și Social sunt politicile economice, politicile financiare și fiscale, relațiile de muncă, protecția socială.

Or, conform dispozițiilor art. 102 din Constituție, Guvernul este cel care asigură realizarea politicii interne și externe și exercită conducerea generală a administrației publice cooperând în îndeplinirea atribuțiilor sale cu organismele sociale interesate.



Se impune subliniat faptul că aceste critici au fost înverdate legiuitorului și de către Consiliul Legislativ, în cadrul procedurii avizării prealabile a proiectului de lege.

Sintetizând, înființarea Consiliului Național Tripartit (care practic preia în mod disimulat atribuțiile Consiliului Economic Social) precum și eliminarea participării Guvernului la realizarea dialogului social tripartit, dialogul social tripartit în România rămâne un principiu pur formal, la dispoziția discreționară a Guvernului, fără a exista garanții care să asigure realizarea acestui dialog și, pe cale de consecință, protejarea păcii sociale.

**În concluzie, dispozițiile art. 82 – 119 și ale art. 75 – 81 din Legea Dialogului Social încalcă dispozițiile art. 141 coroborate cu dispozițiile art. 102 din Constituție.**

**III. Nesocotirea prevederilor art. 43 alin. (1) din Constituție raportate la prevederile art. 183 alin. (1) și alin. (2), art. 186 alin. (1), art. 202 și art. 205 din Legea Dialogului Social referitoare la dreptul la grevă.**

Textul constituțional instituie:

- art. 43 alin. (1) – *Salariații au dreptul la grevă pentru apărarea intereselor profesionale, economice și sociale.*

Prin Legea Dialogului Social au fost instituite o serie de limitări ale dreptului la grevă, drept garantat constituțional, respectiv:

- *hotărârea de a declara grevă se ia de către organizațiile sindicale reprezentative participante la conflictul colectiv de muncă, cu acordul scris a cel puțin jumătate din numărul membrilor sindicatelor respective (art. 183 alin. 1) și pentru angajații unităților în care nu sunt organizate sindicate reprezentative hotărârea de declarare a grevei se ia de către reprezentanții angajaților cu acordul scris a cel puțin unei părți din numărul angajaților unității sau, după caz, ai subunității sau compartimentului (art. 183 alin. 2).*

Prin acest text legal au fost instituite două limitări ale dreptului la grevă care constau, pe de o parte, în întrunirea unei majorități pentru declanșarea grevei și, pe de altă parte, cerința expresă a acordului exprimat **în scris**.

Referitor la întrunirea unei majorități în vederea declarării grevei, organismele internaționale cu atribuții în sfera dreptului muncii au fost constante, de-a lungul timpului și au statuat faptul că

solicitarea unei decizii luate a cel puțin jumătate din muncitorii implicați pentru a declara o grevă este excesivă și împiedică în mod substanțial desfășurarea unei greve<sup>16</sup>.

Mai mult decât atât, în ceea ce privește votul majoritar solicitat de o lege pentru declanșarea unei greve legale (cel puțin jumătate din numărul membrilor sindicatului respectiv), nerespectarea acesteia putând atrage după sine sancționarea de către autorități, astfel de dispoziții constituie o intervenție a autorităților publice în activitățile sindicatelor, care este de natură să limiteze drepturile acestor organizații, contrar art. 3 din Convenția OIM nr. 87/1948 privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical<sup>17</sup>.

Pe de altă parte, instituirea obligatorie a formei scrise a acordului exprimat în vederea declanșării grevei, este de natură să încorseteze și să limiteze și mai mult exercitarea dreptului la grevă.

*- greva de solidaritate poate fi declarată în vederea susținerii revendicărilor formulate de angajații din alte unități aparținând aceluiași grup de unități sau sector de activitate (art. 186 alin. 1).*

Cu alte cuvinte, în cazul în care greva de solidaritate este declarată de salariații dintr-un grup de unități sau sector de activitate în vederea susținerii revendicărilor formulate de salariații dintr-un alt grup de unități sau sector de activitate, având în vedere dispozițiile art. 186 alin. 1, greva de solidaritate nu este legală.

Or, interzicerea unei acțiuni greviste care nu are legătură cu un conflict colectiv la care angajatul sau sindicatul este parte, este contrară principiilor libertății sindicale.

*- nu pot declara grevă: procurorii, judecătorii, personalul militar și personalul cu statut special din cadrul Ministerului Apărării Naționale, al Ministerului Administrației și Internelor, al Ministerului Justiției, și din instituțiile și structurile din subordinea sau coordonarea acestora, inclusiv al Administrației Naționale a Penitenciarelor, al Serviciului Român de Informații, Serviciului de Informații Externe, al Serviciului de Telecomunicații Speciale, personalului angajat*

---

<sup>16</sup> Tot în același sens, Comitetul pentru Libertate Sindicală al Consiliului de Administrație al Biroului Internațional al Muncii a solicitat unui guvern să ia măsuri pentru amendarea condiției stabilite prin lege ca o decizie de declarare a unei greve să fie adoptată de peste jumătate din lucrătorii cărora li se aplică, în special în întreprinderile cu un număr mare de membri de sindicat (Raportul nr. 249, Cazul nr. 1759, par. 345).

<sup>17</sup> Ratificată de România prin Decretul nr. 213 publicat în „Buletinul Oficial” nr. 4 din 18 ianuarie 1958.

*de forțele armate străine staționare pe teritoriul României, precum și alte categorii de personal cărora li se interzice exercitarea acestui drept prin lege (art. 202) și*

*- în unitățile sanitare și de asistență socială, de telecomunicații, ale radioului și televiziunii publice, în transporturi pe căile ferate, în unitățile care asigură transportul în comun și salubritatea localităților, precum și aprovizionarea populației cu gaze, energie electrică, căldură și apă, greva este permisă cu condiția ca organizatorii grevei să asigure serviciile, dar nu mai puțin de o treime din activitatea normală (art. 205).*

Prin aceste texte legale s-a produs, pe de o parte, o extindere a categoriilor de personal cărora le este interzis, prin lege, să declare grevă și, pe de altă parte, o extindere și a categoriilor de activități în cadrul cărora, în cazul declanșării grevei, există obligația asigurării a cel puțin o treime a activității acestea nemaifiind limitate la serviciile esențiale, ci există obligația asigurării unei treimi a tuturor serviciilor, indiferent că acestea sunt sau nu esențiale. Totodată, din formularea dată de legiuitor textului de lege rezultă că se creează posibilitatea ca prin lege neorganică să se limiteze dreptul la grevă, cu încălcarea dispozițiilor art. 73 alin. (3) pct. p) din Constituție.

Dreptul la grevă poate fi limitat sau interzis:

- în serviciul public, doar pentru funcționarii publici care exercită autoritatea în numele statului, sau
- în serviciile esențiale, în sensul strict al termenului (adică servicii a căror întrerupere ar pune în pericol viața, siguranța personală sau sănătatea unei părți sau a întregii populații).

În ceea ce privește interzicerea dreptului de a declanșa grevă, prin textul legal supus analizei, au fost adăugate, față de reglementarea anterioară, și alte categorii de personal respectiv: personalul militar și personalul cu statut special din cadrul Ministerului Apărării Naționale, al Ministerului Administrației și Internelor, al Ministerului Justiției, precum și din instituțiile și structurile din subordinea sau coordonarea acestora.

O definiție exhaustivă a conceptului de funcționari publici poate duce la o restricționare importantă sau chiar la interzicerea dreptului la grevă pentru acești angajați. Analizând textul legal, rezultă că legiuitorul, nerespectând înțelesul termenului în discuție, a extins sfera interdicției de declarare a grevei și asupra unor categorii de personal care, conceptual, nu se

circumscriu termenului de funcționar public. Interzicerea dreptului la grevă în serviciul public trebuie limitată la acei funcționari publici care exercită autoritatea în numele statului.

În ceea ce privește definirea termenului de „servicii esențiale” sunt considerate ca făcând parte din acestea:

- sectorul spitalicesc;
- serviciile de electricitate;
- serviciile de alimentare cu apă;
- serviciile telefonice;
- controlul traficului aerian.

Comparând lista serviciilor considerate esențiale cu cele cuprinse în textul art. 205, rezultă că legiuitorul a prevăzut și alte categorii care nu se circumscriu acestei definiții, spre exemplu, radioul și televiziunea publică, transporturile pe căile ferate, transporturile în comun.

În sensul celor arătate în cele ce preced vin în susținere și concluziile Organizației Internaționale a Muncii care au statuat care servicii sunt servicii esențiale în sensul strict al cuvântului<sup>18</sup>.

**În concluzie, dispozițiile art. 183 alin. (1) și alin. (2), art. 186 alin. (1), art. 202 și art. 205 din Legea Dialogului Social încalcă dispozițiile art. 43 alin. (1) din Constituție.**

#### ***IV. Nesocotirea prevederilor art. 41 alin. (5) din Constituție raportate la prevederile din Legea Dialogului Social referitoare la negocierea colectivă.***

Textul constituțional invocat statuează:

- art. 41 alin. (5) – *„Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate”.*

---

<sup>18</sup> A se vedea în acest sens *Libertatea sindicală – Culegere de decizii și principii ale Comitetului pentru Libertate Sindicală al Consiliului de Administrație al Biroului Internațional al Muncii*, ediția a IV –a revizuită, Biroul Internațional al Muncii, 2003, pct. 544 și 545, pg. 127.

O serie de prevederi din Legea Dialogului Social sunt de natură să aducă atingeri grave dreptului la negociere colectivă. În acest sens stau prevederile prin care:

- a fost eliminată posibilitatea de negociere la nivel național;
- a fost suprimat dreptul organizațiilor sindicale de a dobândi reprezentativitate prin afiliere (posibilitatea de a negocia și încheia contracte colective de muncă);
- eliminarea unor garanții ale respectării dreptului la negociere colectivă și anume:
  - a fost înlăturată obligația angajatorului de a iniția negocierea colectivă;
  - a fost înlăturată prevederea care stabilea conținutul minimal al obiectului negocierii colective.

De asemenea, trebuie subliniat faptul că, în conformitate cu prevederile Convenției OIM nr. 87/1948 privind libertatea sindicală și apărarea dreptului sindical<sup>19</sup> unul dintre scopurile principale ale garantării libertății sindicale este acela de a permite patronilor și salariaților lor de a se asocia în organizații independente față de puterile publice, capabile de a stabili, pe calea contractelor colective liber încheiate, salariile și alte condiții de muncă. Totodată, Convenția OIM nr. 98/1949 privind aplicarea principiilor dreptului de organizare și negociere colectivă<sup>20</sup>, prin art. 4 referitor la încurajarea și promovarea negocierii colective, stabilește faptul că aceste reguli se aplică atât în sectorul privat, cât și în întreprinderile naționalizate sau organismelor publice.

Negocierea colectivă în sectorul public necesită verificarea resurselor disponibile în cadrul diferitelor organisme sau întreprinderi, dacă aceste resurse depind de bugetul de stat și dacă perioada de validitate a contractului colectiv în sectorul public nu coincide întotdeauna cu cea a legii bugetului, situație care poate crea probleme. Independent de opinia exprimată de autoritățile financiare, părțile la negocierea colectivă ar trebui să aibă posibilitatea de a încheia liber un acord; dacă acest lucru nu este posibil, exercitarea prerogativelor de putere publică în materie financiară de o manieră care ar putea împiedica libera încheiere a contractelor colective nu este compatibilă cu principiul libertății de negociere colectivă<sup>21</sup>.

---

<sup>19</sup> Ratificată de România prin Decretul nr. 213 publicat în „Buletinul Oficial” nr. 4 din 18 ianuarie 1958.

<sup>20</sup> Ratificată de România prin Decretul nr. 352 publicat în „Buletinul Oficial” nr. 34 din 29 august 1958.

<sup>21</sup> În acest sens s-a pronunțat Comitetul pentru Libertate Sindicală al Consiliului de Administrație al Biroului Internațional al Muncii. A se vedea în acest sens Raportul nr. 292, Cazul nr. 1731, par. 778.

Este de observat faptul ca o astfel de reglementare are ca efect prejudicierea grava a dreptului la negocieri colective, fiind afectata însași substanța acestui drept, întrucât nu există nicio justificare, de ordin legal, privitoare la limitarea dreptului la negocieri colective.

În ceea ce privește dreptul la negociere colectivă garantat de Constituție, trebuie menționat că potrivit Convenției OIM nr. 154/1981, termenul de negociere colectivă se aplica tuturor negocierilor care au loc între o persoana care angajează, un grup de persoane care angajează sau una ori mai multe organizații ale celor care angajează, pe de o parte, și una sau mai multe organizații ale lucrătorilor, pe de alta parte, în vederea:

1. fixării condițiilor de munca și angajării, și/sau
2. reglementării relațiilor între cei care angajează lucrători, și/sau
3. reglementării relațiilor între cei care angajează sau organizațiile lor și una sau mai multe organizații ale lucrătorilor.

Prin prisma acestei definiții a sferei negocierilor colective, este de forță evidentă faptul că stabilirea unor limitări în domeniul negocierilor colective aduc atingere exercițiului liber al acestui drept.

Cu privire la interdicția statelor de a institui limitări ale dreptului la negociere colectivă – drept consacrat și la nivel internațional prin Convenția OIM nr. 98/1949 privind aplicarea principiilor dreptului de organizare și negociere colectivă și prin Convenția OIM nr. 154/1981 privind promovarea negocierii colective, ratificată de România<sup>22</sup> – Comitetul pentru Libertate Sindicală al Consiliului de Administrație al Biroului Internațional al Muncii a elaborat un set de principii privind negocierea colectivă prin care a statuat<sup>23</sup>:

- O intervenție a autorităților publice, care vizează în mod esențial să garanteze ca părțile care negociază își subordonează interesele politicii economice naționale a guvernului, cu sau fără acceptul lor, nu este compatibilă cu principiile general acceptate potrivit cărora organizațiile de lucrători și de patroni ar trebui să aibă dreptul de a-și organiza liber activitățile și de a-și formula programele, autoritățile publice trebuind să se abțină de la orice intervenție de natură să limiteze acest drept sau să împiedice exercițiul lui

<sup>22</sup> Prin Legea nr. 112/1992 publicată în „Monitorul Oficial al României”, partea I, nr. 302 din 25 noiembrie 1992.

<sup>23</sup> A se vedea în acest sens *Libertatea sindicală. Culegere de decizii și principii ale Comitetului pentru Libertate Sindicală ale Consiliului de Administrație al BIM*, ediția a IV – a revizuită, Biroul Internațional al Muncii, 2003.

legal. Legislația națională nu trebuie să fie de natură sau aplicată astfel încât să compromită exercitarea acestui drept.

(A se vedea Culegerea din 1985, par.636.)

- Recurgerea repetată la restricții legislative privind negocierea colectivă nu poate, pe termen lung, decât să aibă un efect nefast și destabilizator asupra climatului relațiilor profesionale, dacă legislatorul intervine frecvent pentru a suspenda sau anula drepturi recunoscute sindicatelor și membrilor lor. În plus, aceasta ar putea submina încrederea salariaților în valoarea apartenenței la un sindicat, membrii sau aderenții potențiali fiind astfel incitați să considere că este inutil să adere la o organizație al cărei scop principal este reprezentarea membrilor săi în negocierile colective, dacă rezultatele acestora sunt adresate pe cale legislativă.

(A se vedea Raportul nr. 284, Cazul nr. 1607, par. 589 și Raportul nr. 292, Cazul nr. 1616, par. 637.)

- În orice situație, orice limitare a dreptului de negociere colectivă din partea autorităților publice ar trebui precedată de consultări cu organizațiile de lucrători și de patroni în vederea realizării acordului părților.

(A se vedea Raportul nr. 277, Cazul nr. 148, par. 128.)

Învedereăm faptul că Tratatul OIM invocat în cele ce preced relevă conținutul dreptului la negociere colectivă (drept garantat și de Constituția României) și sunt de natură să definească și să exemplifice actele prin care un stat poate aduce atingere acestui drept.

Rezultă așadar că demersul legiuitorului în sensul eliminării anumitor drepturi referitoare la negocierea colectivă prejudiciază dreptul la negocierea colectivă în substanța sa.

Nu în ultimul rând, demersul legiuitorului cu privire la această prevedere nesocotește tratatele OIM, fiind astfel încălcate reglementările cuprinse în art. 20 din Constituție. Astfel, cum **cvasitotalitatea convențiilor OIM reglementează probleme legate de drepturile omului, rezultă, pe cale de interpretare, că acestea au prioritate față de legislația națională.** Mai mult decât atât, art. 148 alin. (2) al Constituției consacră și prioritatea reglementărilor comunitare cu caracter obligatoriu, inclusiv cele în materie de muncă și securitate socială, față de dispozițiile contrare din legile interne, cu respectarea actului de aderare la Uniunea Europeană.

**V. Nerespectarea prevederilor art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituție prin instituirea normei prevăzută de art. 209 din Legea Dialogului Social.**

Conform art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, prin lege organică se reglementează regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele, patronatele și protecția socială.

Pe de alta parte art. 209 din Legea Dialogului Social dispune că instanțele judecătorești competente să judece cereri referitoare la soluționarea conflictelor colective de muncă se stabilesc prin lege. Din acest text legal rezultă faptul că legiuitorul a consacrat faptul că, în această materie (instanțele judecătorești competente să soluționeze conflictele colective de muncă) urmează să fie stabilite prin lege ordinara, fapt ce contravine dispozițiilor constituționale conform cărora această materie trebuie reglementată prin lege organică și nu ordinară.

**În concluzie, dispozițiile art. 209 din Legea Dialogului Social contravin dispozițiilor art. 73 alin. (3) lit. p) din Legea fundamentală.**

**VI. Încălcarea dispozițiilor art. 20 din Constituție.**

În virtutea prevederilor art. 20 alin. (1) din Constituție, *„dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile fundamentale trebuie interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte”*.

În plus față de încălcările deja menționate ale art. 20 din Legea fundamentală – apreciate prin prisma nesocotirii de către legiuitor a convențiilor Organizației Internaționale a Muncii, actul normativ dedus controlului constituțional contravine prevederilor art. 20 din Constituție, deoarece se află în contradicție cu următoarele dispoziții:

- prevederile Legii Dialogului Social contravin dispozițiilor art. 12 alin. (1), art. 20 și art. 28 din **Carta drepturilor fundamentale ale Uniunii Europene**:
  - Art. 12 alin. (1) - Libertatea de întrunire și de asociere – *“Orice persoană are dreptul la libertatea de întrunire pașnică și la libertatea de asociere la toate nivelurile și în special în domeniile politic, sindical și civic, ceea ce implică dreptul oricărei persoane de a înființa împreună cu alte persoane sindicate și de a se afilia la acestea pentru apărarea intereselor sale”*;



- Art. 20 - Egalitatea în fața legii – *“Toate persoanele sunt egale în fața legii”*;
  - Art. 28 - Dreptul de negociere și de acțiune colectivă – *“Lucrătorii și angajatorii sau organizațiile lor au dreptul, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu legislațiile și practicile naționale, de a negocia și de a încheia convenții colective la nivelurile corespunzătoare și de a recurge, în caz de conflicte de interese, la acțiuni colective pentru apărarea intereselor lor, inclusiv la grevă”*.
- Prevederile Legii Dialogului Social nesocotesc art. 5 și art. 6 din **Carta sociala europeană**:
- Art. 5: - Dreptul sindical – *“In vederea garantarii sau promovarii libertatii lucratorilor si a patronilor de a constitui organizatii locale, nationale sau internationale pentru protectia intereselor lor economice si sociale si de a adera la aceste organizatii, partile se angajeaza ca legislatia nationala sa nu aduca atingere si sa nu fie aplicata de o maniera care sa aduca atingere acestei libertati. Masura in care garantiile prevazute in prezentul articol se vor aplica politiei va fi determinata prin legislatia sau prin reglementarea nationala. Principiul aplicarii acestor garantii membrilor fortelor armate si masura in care ele se vor aplica acestei categorii de persoane sunt, de asemenea, determinate prin legislatia sau prin reglementarea nationala”*;
  - Art. 6 – Dreptul de negociere colectivă – *“In vederea asigurarii exercitarii efective a dreptului de negociere colectiva, partile se angajeaza:*
    1. *sa favorizeze consultarea paritara intre lucratori si patroni;*
    2. *sa promoveze, atunci cand este necesar si util, instituirea procedurilor de negociere voluntara intre patroni sau organizatiile patronale, pe de o parte, si organizatiile lucratorilor, pe de alta parte, in vederea reglementarii conditiilor de angajare prin intermediul conventiilor colective;*
    3. *sa favorizeze instituirea si utilizarea procedurilor adecvate de conciliere si arbitraj voluntar pentru reglementarea conflictelor de munca si recunosc:*
    4. *dreptul lucrătorilor si al patronilor la actiuni colective, in caz de conflict de interese, inclusiv dreptul la greva, sub rezerva obligatiilor care ar putea rezulta din conventiile colective in vigoare.”*
- Dispozițiile Legii privind Dialogul Social nesocotesc și prevederile art. 20 pct. 1 și art. 23 pct. 4 din **Declarația Universală a Drepturilor Omului**:

- Art. 20 pct. 1: "*Orice persoana are dreptul la libertatea de întrunire si de asociere pașnica*";
- Art. 23 pct. 4: "*Orice persoana are dreptul de a întemeia sindicate si de a se afilia la sindicate pentru apărarea intereselor sale*".

**În concluzie, dispozițiile referitoare la negocierea colectivă din Legea Dialogului Social încalcă dispozițiile art. 41 alin. (5) din Constituție.**

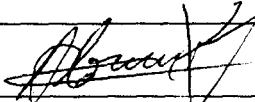

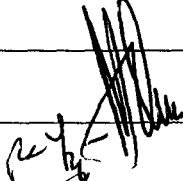
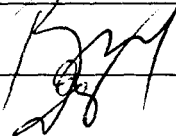

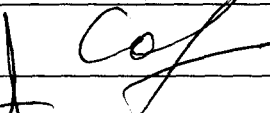
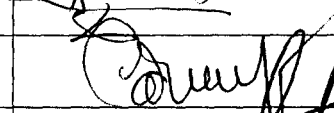
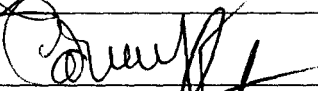
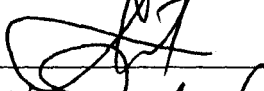
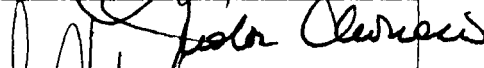
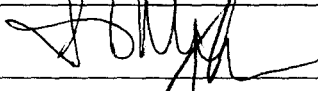
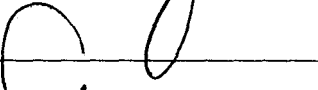


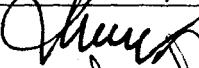
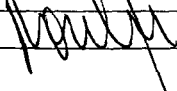
**Față de toate aceste aspecte, vă solicităm să constatați neconstituționalitatea prevederilor Legii Dialogului Social.**







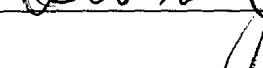
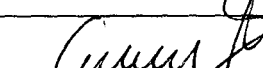
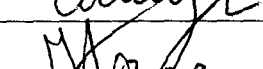

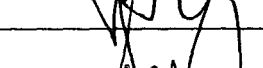

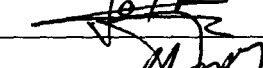




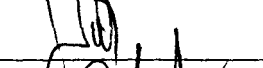
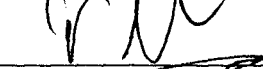




**Cu deosebită considerație,**






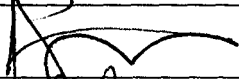
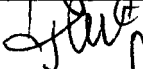
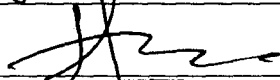




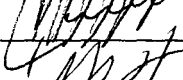
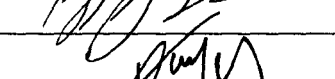
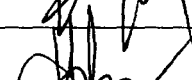



Listă de semnături pentru sesizarea de neconstituționalitate  
**A PREVEDERILOR LEGII 'DIALOGULUI' SOCIAL**

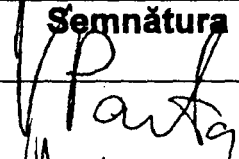
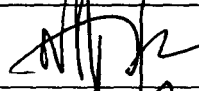

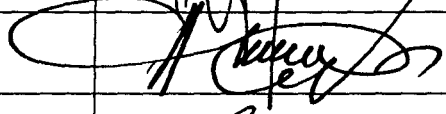
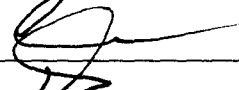
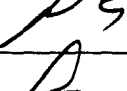
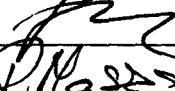
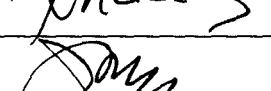
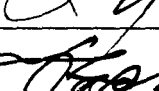
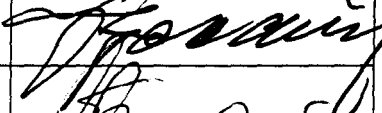
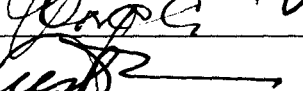
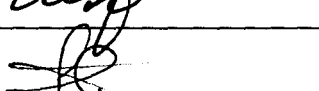

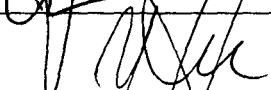
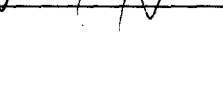
.....

| NR.<br>CRT. | Deputat PNL        |  |
|-------------|--------------------|--|
| 1.          | Adomniței Cristian |    |
| 2.          | Almajanu Marin     |    |
| 3.          | Andon Sergiu       |  |
| 4.          | Atanasiu Teodor    |  |
| 5.          | Berci Vasile       |     |
| 6.          | Buda Viorel        |    |
| 7.          | Budurescu Daniel   |  |
| 8.          | Buican Cristian    |   |
| 9.          | Calimente Mihăiță  |  |
| 10.         | Cazan Mircea       |  |
| 11.         | Câmpeanu Mariana   |  |
| 12.         | Chițoiu Daniel     |  |
| 13.         | Chiurariu Tudor    |  |
| 14.         | Ciucă Liviu-Bogdan |  |
| 15.         | Ciuhodaru Tudor    |  |
| 16.         | Cristian Horia     |   |
| 17.         | Dobre Ciprian      |  |
| 18.         | Dobre Victor Paul  |   |
| 19.         | Donțu Mihai Aurel  |   |

|     |                      |   |
|-----|----------------------|---|
| 20. | Dragomir Gheorghe    |    |
| 21. | Dumitrică George     |    |
| 22. | Fenechiu Relu        |    |
| 23. | Florea Damian        |   |
| 24. | Gabor Gheorghe       |    |
| 25. | Gavrilescu Grațiela  |    |
| 26. | Gerea Dominic Andrei |    |
| 27. | Gorghiu Alina        |    |
| 28. | Holban Titi          |    |
| 29. | Horj Pavel           |   |
| 30. | Irimescu Mircea      |  |
| 31. | Jolța Nicolae        |  |
| 32. | Lupu Mihai           |  |
| 33. | Motreanu Dan         |  |
| 34. | Nicolăescu Eugen     |  |
| 35. | Orban Ludovic        |  |
| 36. | Palăr Ionel          |  |
| 37. | Palașcă Viorel       |  |
| 38. | Pieptea Cornel       |  |
| 39. | Plăiașu Gabriel      |  |
| 40. | Pocora Cristina      |  |
| 41. | Pop Virgil           |  |
| 42. | Popa Marius Octavian |  |

|     |                         |  |
|-----|-------------------------|--|
| 43. | Popescu Tăriceanu Călin |     |
| 44. | Potor Călin             |     |
| 45. | Săftoiu Adriana         |    |
| 46. | Săpunaru Nini           |    |
| 47. | Scutaru George          |     |
| 48. | Stroe Ionuț Marian      |    |
| 49. | Stroe Radu              |     |
| 50. | Știrbu Gigel            |    |
| 51. | Taloș Gheorghe Mirel    |    |
| 52. | Tușa Diana Adriana      |   |
| 53. | Țimpău Radu             |  |
| 54. | Țintean Ioan            |   |
| 55. | Jurcanu Florin          |   |
| 56. | Uioreanu Horea Dorin    |  |
| 57. | Varga Ana Lucia         |  |
| 58. | Voicu Mihai             |  |

LISTA CU DEPUTAȚII PSD, SEMNĂTĂRI AI  
 ȘESĂZĂMI DE NÉCONSTITUTIONALITATE A  
 PNEVEDENILOR LECĂI 'DIALOGULUI' SOCIAL

| Nr. Crt. | Nume și prenume  | Semnătura   |
|----------|------------------|---|
| 1.       | POMPA VICTOR     |    |
| 2.       | ADRIAN NASTASE   |    |
| 3.       | BUSA MIRCEA      |    |
| 4.       | MURAT VEHILE     |    |
| 5.       | Munteanu Claudiu |  |
| 6.       | RADU DAN FURCIN  |  |
| 7.       | ROSELA MOCRETA   |  |
| 8.       | NASSAR RODICA    |  |
| 9.       | DRĂGHICI SONIA   |  |
| 10.      | VICTOR SOCACIU   |  |
| 11.      | COVACI DOVEZ     |  |
| 12.      | CRISTEA VICTOR   |  |
| 13.      | IHU COMET        |  |
| 14.      | Flavia Iordache  |  |
| 15.      | HREBENCIA VIRGIL |  |

|     |                    |                        |
|-----|--------------------|------------------------|
| 16. | STAN ION           | Spicea                 |
| 17. | BURNET ION         | J                      |
| 18. | GEORGESCU PILIA    | Flora                  |
| 19. | COLINEASCHI ANAREI | <del>Colineaschi</del> |
| 20. | KOSA IULIU         | Dezine                 |
| 21. | POPEANGA VASILE    | Ulyss                  |
| 22. | DOTOS HEERLEI      | St                     |
| 23. | AND ALBINGHE       | Me                     |
| 24. | ANAD TILVA         | Ojal                   |
| 25. | RENNEITZ GARDIOM   | <del>Ren</del>         |
| 26. | BONICOLU NICOLAE   | albe                   |
| 27. | TEODOROSCU HORIA   | <del>Teod</del>        |
| 28. | GHLVACHY MARION    | albe                   |
| 29. | BEJINARU EUGEN     | albe                   |
| 30. | NEACSU MARIAN      | <del>Neac</del>        |
| 31. | ANITUCHI GHEORGHE  | lye hantey             |
| 32. | MACHETI COSTI CA   | Grappes                |
| 33. | STEFAN VIOREL      | Stefan                 |
| 34. | TUDOR PAUTRU       | T. Pautru              |
| 35. | STRAGEA SIMA       | Met                    |



|     |                        |         |
|-----|------------------------|---------|
| 36. | OILIN ION              | Leob-   |
| 37. | Nica Ciprian           | John    |
| 38. | BURCAN BOBINA          | AMBY    |
| 39. | VASITICA Rodu Costin   | Domit.  |
| 40. | AUREL VLADOIU          | Gregory |
| 41. | MARINESCU ANTONELLA    | John    |
| 42. | Zgonea Valeriu         | Stefan  |
| 43. | Hodor Aurelian         | John    |
| 44. | Stancu Angel           | John    |
| 45. | CLAUDIU MIHAI          | John    |
| 46. | JIPA FLORINA RUXANDRA  | John    |
| 47. | CIOCAN GHEORGHE        | John    |
| 48. | Dumbrava Cristian      | John    |
| 49. | Codici Radu            | Rahim   |
| 50. | Mita-Cu' Vasile        | John    |
| 51. | Gust Florentin         | John    |
| 52. | LUCA CIPRIAN - FIORINI | Rahim   |
| 53. | ROMAN IOAN IONEL       | John    |
| 54. |                        |         |
| 55. |                        |         |